

Bliūdžiuvienē Regina

KĀP VABALA IŠ DARŽA VARI

Vakar darži nabuvau.
Ne, anuo naužmiršau.
Al' kitū darbū turiejau,
Diel tuo i napaveiziejau,
Kāp kas žīd, kāp kas žaliū,
Gal ištīpa daug žuoliū.

Būtu čiesas paravieti,
Līsvikis paknebinieti.

Gal užpūli vabalā,
I tēn na visīms gerā.
Nagaliu aš tiktā jimti,
Krapus i saluotas skinti.
Tad geruokā idīnuojus
Aš i darža atlapnuojus.

Kuožna vīna daržuovėki
Pasakuo, kas ī nutėki.

Bliūdžiuvienės Reginas portėgrapėjė

.....

Sauli kielies apsiblausus.
Borna spinduliu nuprausius,
Šūktelieji: – Pamigau!
Vakar tvarkuo palikau,
Ta galiu ilgiau ronžītis,
Vuo na polti viel tvarkītis.

Nusižiuovava platē,
I auksinė spindulē
Kap upalis žemien srova.
Debesoku kīk užkliova,
I pažadina iš mīga
Mėška, suodna, marga pīva.

Vuo, i darža paveizieji,
Al' kaižkuo susitūrieji.

Ruods, vėsi tor sava vīta,
Nanudžiūva, nanuvīta.
Jau rasuos prisiragava,
Lapukus susišukava.
Žīdus pamažu atvieri,
Šėloma i švīsa gieri.

Jie par dīna šūksnės augs,
Graži vakara sulauks.

Saulis akis žemažiūri
Napamati: bolbiu krūmi
Kaižkas susikokis drūnī.
Na iš baimis ons paviesie
Po lapu, šešielie sliepies.
Pikts i pasipūtis glaudies.

Bolbi širīt pražīdieji.
Žīdukus i švīsa kielī.
Vuo anī – tikra karūna,
Kėla viršum vėsa krūma.
Sukrutieji visi darži,
Ka tor karalieni graži.

Atsibodusi saluota
Žvilgsnės žīdukus pagluosta.
Krapš kepori būt nukielis,
Al' nažėna, kor padiejis.
Popas onkštis palingū
I bulbikē pamuojū.

Žėrnis aukščiau palipieji
 I gerā isižiūrieji.
 Tas židuks bolbėkiu līsvis
 Už anon aukščiau ištinsis.
 Kap šlūtėki ons iškėlis.
 Aiškė matuos – na onkštėnis.

I agūna isispraudus,
 Anuos židi ilgā snaudus
 Bėti kuojuom sukirbieji
 I sparnukās plakt' pradieji.
 Juk tas bolbie atėjūns
 Napasuotinams rijūns!

Uns dā slapstuos, al' tujau
 Atsiras anū tik daug,
 Ka pražūs na tik bolbėkis,
 Vuo i vėsas daržuovėkis.
 Jie tik lauksi i tiliesi,
 Darža tujau nabturiesi.

.....
 Saulė vuos pradiejus švisti
 Atlieki i bolbiu līsvi.
 Gal iš žemis išsikapsti,
 Gal kor žīma išsislapsti,
 Al' ketėna čia pasiausti,
 I tik graužti, graužti, graužti.

Sparnus atėjūns skraben
 I puo nuosi sau burben:
 – Aš čia lėzda susisoksu,
 Daug pridiesu kiaušinoku.
 Kap lervėkis išrities,
 Mūsu nieks nanugalies.

Čia nu mona padermies
 Bolbis rauduonā kirbies.
 Vuo kāp viskon aš sugraušu,
 Darži vīns užkaraliausu.
 Piktžoliūni dilgieliūni
 Munī būs kap karaliūni.

.....
 Bėti sparnukus pakieli
 I pri bolbis nubirbsieji.
 Tas, kor puo lapu lindieji,
 Išriepliuoji, išskrebieji

I unt lapa atsisieda –
 Ba sarmatas i ba giedas.

Natuol bolbis augis krapas,
 Nu rasuos dā bėški šlaps,
 Karingiausis darža vaikus
 Bolbė šauki kap paklaikis:
 – A mata, kas tavis laikuos?
 Kas i tava kera taikuos?

Tu i židus tik žiūriejė,
 Namatė, napastebiejė,
 Kas unt tava lapa sied
 I tavi kap jiesti jied.
 Tas drīžūtis patvalaskis
 Čia na šiāp sau atsibastis.

Tu pati žinā gerā:
 Kuoluorada vabalā
 Bulbiem tikrā na draugā.

Krapa žuodžius kap išgėrda,
 Vuos iš līsvis naišvėrta
 Na tik bolbi, al' i muorka.
 Ta išgondina buruoka,
 Pupuoms dā ivari struoka,
 Apmarėna pastarnuoka.

Žirnė onkštis užrakėna,
 Pupelis apsikabėna.
 Vuo agūna našlaitėki
 Nažinuoji, kor pritėkti.
 Tik agorks ramė driksuoj,
 Vabalū ons nabijuoja.

(Nukelta i 62 p.)

Bliūdžiuvienės Reginas
 portėgrapėjė

Maža dūzgonti bitēki
Nulēki pas plestekēki.
Ta, sparnus platē išsklēdus,
Ūsus kap kasas palēdus,
Unt tuoruos skersēni snavdi,
Saulis spinduliukus gaudi.

Nu juk tuoki graži dīna
Kap gīvenims – tiktā vīna!

Vuo bitēki zirzieliūni
Plešteki baveik pastūmi:
– Aplakstī visas daržuovis.
Pasakīk, ka isibruovis
Ī kap slibins vabaliūns,
Drīžius rīžius atējūns.

Rēk visīms kažkon darīti,
Ton siaubūna išvarīti.

– Kon darīt? Kon darīti? –
Klausi braškis žemūgīti.
Nu vuo braški kap kuoks diedi
Visa lapās apsīriedi.
Juoki guovieda drīžūtu
Nasurastu, jie užplūstu.

Drīžius mata, kad daržuovis,
Tīsē sakont, susimuovi.
Tik marguoji plestekēki
I pavargusi bitēki

Bliūdžiuvienēs Reginas portēgrapējē

Blaškuos čia nu pati rīta.
Kaiž kuo tēkas, kaiž kuo jīška.

Ve, žemā pri bolbis lapa
Pats sliktis prasikapsta.
– Kuoc tikrā esu aš aklas,
Al' gērdū, kon visi saka.
I žīnau, ka čia virš monis
Drīžius vabals isisokis.

Bolbis ons napagailies,
Žīdus i lapus nujies.
Bolbi derliaus nabturies.

Pavadinsu aš draugeli
I paplatinsma urveli.
Tu, bulbēki, sujudiek,
Viejie kīk pasvirinieki.
Viršūnēki pamuojuk,
Vēsa stība palingūk.

Tāp pajudink sava lapa,
Ka ton vabala pri taka
Mon imestum i urveli.
Aš imordīsu i žemi.
I palaiduosma siaubūna –
Vēsa darža pabaisūna.

– Ne ne ne! – sujuda krops.
– Žemi nabūs anam kaps.
Juk uns žemie žīnavuo,
Vasara tik išruopuo.

Jie dabā anon užkasma,
Rītuo viel unt bolbis rasma.

Daržas kap slūgti suslūga.
I nutēla, i pabūga.
Kāp ton vabala išginti,
Bolbi nu mirtīs apginti?

Na diel bolbis, i diel savis
Nasiliuovi narimavis.

Kuoc darži visi kituoki,
Al' bieda visīms vīnuoki.
Juk daržuovis lapās šnekas,
Pasižīnst gerā iš kvapa.

I šaknēkis pažemie
Kap mergēkis susibieg.

Juk na sīki daržū teka
Sunki atlaikīt ataka.
Kažin kon dabā miegins?
Kāp ton vabala išgins?

.....
Plestekēki lingvasparni
Kap pablūdus darži nardi.
Tā pri bolbis, tā pri popas.
Tā pri krapa vielek sopas.

Kuol galiausē atsidosa,
Kīk galiedama sušoka:
– Aš žīnau, kon rēk darīti.
Turam vuora paprašīti,

Ka nu bolbis ligi krapa,
Nu žīdoka ligi lapa
Vuortinkli tujau nutīstu,
Drīžīū kelius uždarītu.

Kap nu lapa nurīties,
Vuortinklie ilgā spurdies.
Vuo jie tinkla pastebies,
Išsigondis pats pabiegs.

.....
Nažīnau, a tāp i bova,
A kas vuortinkli pasiova.
Al' tarp bolbis i tarp krapa,
Ožmest tāp par vēsa taka,
Vuortinklis kažkon žvejuoji.
Kelis plestekis plasnuoji.

Bolbiu līsvie bētis skraidī.
Gal iškuoji kuo, gal baidī.

Vēsas daržas šūksnēs auga.
Vuo ton vabala nadrauga
Nažīnau, kor anī dieji.
Gal par tuora išlīdieji.
Kap i darža atejau,
Juoki drīžiaus naradau.

Kāp babūtu, ons nabgrinš,
Darža daugiau nabaugins.